

Hoofdstuk 1

Politieke experimenten

Politieke experimenten

- In hoeverre kun je experimenteren met de politieke werkelijkheid?
 - Het Cuba van Castro
 - Het China van Mao
 - Het Cambodja van Pol Pot

Hannah Arendt (1906 - 1975)

- Van joodse afkomst
- Studente van Martin Heidegger, Edmund Husserl en Karl Jaspers
- 1925: Liefdesrelatie met Heidegger
- 1933: Vlucht naar Parijs
- 1941: Vlucht naar New York

Hannah Arendt - werken

- 1951: “The Origins of Totalitarianism”
 - Totalitarisme = blind geloof in maakbaarheid samenleving
 - Heerschappij van het volk is tirannie
- 1958: hoofdwerk “The Human Condition”
 - Arbeiden
 - Werken
 - Handelen
- 1961: Eichmann proces: banaliteit van het kwaad (1963)

Edmund Burke (1729 - 1797)

- Conservatief
- Tegen de Franse revolutie (1789)
- Geweld inherent aan revolutie
- Geen breuk in de geschiedenis
- Vrijheid door wetgeving (burgerrechten)

Karl Popper (1902 - 1994)

- Kritisch rationalist
 - Wetenschapsfilosofie: falsificationisme
 - Politieke filosofie: “The Open Society and its Enemies”
 - Plato's Politeia = “utopian engineering”
 - Hemel vestigen op aarde → hel
- Juiste benadering: “piecemeal engineering”
- Minste kwaad i.p.v. hoogste goed

Schone lei?

- Lenin & Stalin: klassenloze samenleving
- Nazi's: Herrenvolk
- Mao: Grote sprong voorwaarts
- Amerika in de 17e eeuw: leeg doek

John Locke (1632 – 1704)

- Empirist: mens is een “tabula rasa”
- Een van de eerste liberalen
- Amerika is “Nieuwe wereld”
- Regeringsmacht gebonden aan landbezit

Pilgrim fathers

- Reformatorische christenen
- Kolonisten in Amerika (1620), maar leefden in vrede met de indianen
- Sociale contracttheorie (Thomas Hobbes: “Leviathan”, 1651) in de praktijk

Vragen

- Berust de moraal op wederzijds toezicht?
- Zijn revoluties altijd verkeerd?
- Kun je vanuit het niets (her)beginnen?
- Wat is het nut van utopieën?
- Wat zou een sociaal contract moeten inhouden?